

Täysistunto

Torstai 21.9.2023 klo 16.00—20.59

2.1. Suullinen kysymys kansakunnan yhtenäisyydestä huolehtimisesta (Tytti Tuppurainen sd)

Suullinen kysymys SKT 14/2023 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.02 **Tytti Tuppurainen sd:** Herra puhemies! Suomen tilanne on vakava. Valtiontaloutta täytyy tasapainottaa, mutta tämä kahden vaalikauden mittainen urakka ei onnistu, elleivät suomalaiset pidä päätöksiä tasapuolisina ja oikeudenmukaisina. Tässä vaikeuksien keskellä tarvitaan sellaista politiikkaa, joka luo yhteenkuuluvaisuutta, mutta hallitus on nyt kuitenkin politiikallaan aiheuttamassa toivottomuutta ja eripuraa. On erikoinen arvovalinta leikata kaikkein heikoimmassa asemassa olevien elintasosta ja vieläpä laskusuhdanteessa. Ei voi olla oikein, että leikkausten taakka lankeaa pienituloisten harteille. Onko siis mitenkään viisasta ajaa Suomi törmäyskurssille taantumun kynnyksellä? [Välihuuto perussuomalaisten ryhmästä] Meille sosiaalidemokraateille politiikassa on aina kysymys arvovalinnoista. Pääministeri Orpo, miten te huolehditte suomalaisen yhteiskunnan eheydestä, kansakunnan yhtenäisyydestä, näiden päätösten aikana?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.03 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yhtenäisyys ja yksituumaisuus, se on kaikki kaikessa. Sanoisin, että hyvää tässä puheenvuorossa oli se, että tunnustatte sen, että me ollaan todella vakavassa tilanteessa. Meidän talouskasvun ennustetaan laskevan entisestään. Se yhdessä velkaantumisen kanssa ja meidän tehotomien rakenteiden kanssa johtaa siihen, että meidän hyvinvointiyhteiskuntamme on vakavasti uhattuna. Ja se siis tarkoittaa sitä, että jos me emme saa muutosta aikaan, suomalaisten peruspalvelut kouluista vanhustenpalveluihin ovat uhattuina, ja silloin on uhattuna myöskin se, että Suomessa pystytään pitämään heikommista huolta. Uskon, että me kaikki jaamme sen tavoitteen, että tästä me haluamme huolehtia: pohjoismaisesta, suomalaisesta hyvinvointiyhteiskunnasta. Me ollaan varmasti eri mieltä keinoista, miten sinne päästään. Niistä pitää keskustella, niistä voi keskustella, niistä voi olla eri mieltä. Mutta todella toivon, että me pystytään rakentavaan keskusteluun, ei mennä myöskään yliampuvaan syytelyyn ja pelotteluun vaan siihen, että me rakentavasti etsitään niitä yhteisiä tekijöitä. Jos meillä on sama tavoite [Puhemies koputtaa] ja sama tilannekuva, niin tämä olisi hyvä suunnitelma.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 30/2023 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

16.04 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Kyllä, keinoista meillä on erilainen näkemys. Meille tässä on kysymys arvoista.

Arvoisa valtiovarainministeri Purra, te ennen vaalejakin puhuitte paljon valtiontalouden tasapainotuksen tarpeesta, mutta nyt kuitenkin teidän vahtivuorollanne velkaantuminen kiihtyy ja on vaalikauden aikana yhteensä lähes 50 miljardia euroa. [Ben Zyskowicz: Sekö teitä huolettaa?] Taantuma uhkaa, ja samaan aikaan hallitus leikkaa tavallisten suomalaisten perheiden käteenjääviä tuloja jopa satoja euroja kuukaudessa. [Ben Zyskowicz: Pitää leikata kiinalaisilta!] Ja tämän hallitus tekee tilanteessa, jossa korot ja hinnat ovat ennätysellisen korkealla.

Siis leikkaukset kohdistuvat pienituloisiin ja heikoimmassa asemassa oleviin ihmisiin, pääministeri Orpo, mutta hyväosaisille on tulossa yksi historian suurimmista veronkevennyksistä, siis 14 000 euron palkoilla oleville jopa 2 000 euroa vuodessa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Montako niitä on?] Valtiovarainministeri Purra, ettekö te siis löytäneet yhtä ainutta keinoa, siis mitään uutta toimenpidettä, jolla varakkaatkin ja pääministerin tuloiluokkakkin [Puhemies koputtaa] olisi saatu mukaan näihin talouden tasapainotustalkoisiin?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.06 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Valtionvelka ja se, miltä se näyttää tulevan vuoden budjetissa ja koko kehyskaudella, on hirvittävän rumannäköistä. Mutta siinä edustaja on väärässä, että tämä hallitus erityisesti lisääsi sitä, sillä ei, me kyllä vähennämme valtion menoja. Mutta nyt erityisesti ensi vuonna valitettavasti suhdanteista johtuva valtion tuloarvio eli verotuotto on selvästi vähentynyt. Lisäksi hyvinvointialueilta on tulossa uusia tarpeita. Teidän hallituksenne tekemät arviot hyvinvointialueiden rahoitustarpeesta ovat auttamatta liian pieniä. [Timo Harakka: Yksi keino!]

No, mitä tulee sitten näihin verotuksellisiin ratkaisuihin, niin tässä maassa on yksi maailman kovimmista tulonjakovaikutuksista meidän verotuksessa. Meillä on hyvin korkea kokonaisveroaste ja marginaaliveroasteet. Tässä maassa aivan kaikki osallistuvat näihin talkoisiin, myös siellä suuremman tuloluokan määrissä. [Vasemmalta: Miten?] — Verojen avulla. He maksavat veroja, joilla pienituloisten etuuksia kustannetaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lindtman, olkaa hyvä.

16.07 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Varmasti aika moni suomalainen on yllätynyt siitä, että se alijäämä ja se velkaantuminen, jota te esitätte tälle koko vaalikaudelle, kiipeää lähes 50 miljardiin euroon — 46 miljardia euroa ilman koronaa ja toivottavasti ilman uutta sotaa tai siitä aiheutuvaa energiakriisiä. Suomi on vakavassa paikassa, ja mitä vakavampi on paikka, sitä tärkeämpää on, että päätökset ovat oikeudenmukaisia. No, nyt te tässä perustelit tätä suurituloisten, ministerituloluokan, jättipottia, että tämän on ihan oikein. Mitä tässä välissä tapahtui?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 30/2023 vp

Ennen riittä te annoitte Helsingin Sanomille haastattelun, jossa te sanoitte, että ei tämä teidän ideanne ole, ja nyt, kun te tulette sieltä riihestä, te kerrottekin, että nämä suurituloisten veronalennukset tilanteessa, jossa valtio velkaantuu yli 10 miljardia, ovatkin loistava ajatus. Mitä tässä välissä tapahtui, arvoisa valtiovarainministeri? Pääministeri myönsi, että kokoomus petti koulutuslupauksen. Voisitteko te nyt ottaa mallia ja rehellisesti myöntää, että tässä veropolitiikassa jätitte [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] kokoomuksen jyrän alle?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.08 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edellisessä vastauksessani kuvasin, mihin tämä ero tähän valtiovarainministeriön ehdotukseen elokuusta liittyy ja mikä on aiheuttanut sen, että alijäämä on kasvanut. Se ei ole aiheutunut valtion menojen lisäämisestä — päinvastoin budjettiriihen tulokset ovat täysin linjassa valtiovarainministeriön ehdotuksen kanssa. Yritin eilen A-studiossa teille kertoa tästä mittakaavasta, ja voin tehdä sen jälleen uudelleen. [Vilhelm Junnila: Jos menisimme!] Solidaarisuusveron alarajan noston kustannus on noin 60 miljoonaa euroa, 60 miljoonaa euroa, kun samaan aikaan työtulovähennyksellä pieni- ja keskitulolaisiin painottuen työn verotusta lasketaan 100 miljoonaa euroa. Polttoaineverotuksen alentamisella sitä tehdään 160 miljoonaa euroa, ja työttömyysvakuutusmaksuja alentamalla ostovoima palkansaajalla erittäin paljon vahvistuu. [Välihuutoja — Hälinää]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Myönnän vielä pääministerille vastauspuheenvuoron. — Olkaa hyvä.

16.09 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Velkaantuminen on liian nopeaa, se on liian nopeaa, se on liian suurta, mutta kyllä se on tosiasia, että se, minkä edessä meidän hallitus on, on se perintö, mikä meillä on, [Perussuomalaisten ryhmästä: Juuri näin! — Välihuuto vasemmistoliiton ryhmästä] se perintö, mikä meillä on edellisen hallituksen pohjalta: pysyviä menoja lisättiin, kaikki tarpeelliset rakenteelliset uudistukset jäivät tekemättä. Ne ovat tekemättä. Sote-uudistus tehtiin niin, että se on hyvin kallis. Me lähdetään korjaamaan tätä. Se ottaa aikansa. Se ottaa aikansa, ja se työ on aloitettu nyt.

Tässä budjetissa, joka on esitelty, tehdään ensimmäiset päätökset. Lainsäädäntöön tehdään uudistuksia, joilla saadaan lisää työllisyyttä ja lisää investointeja. Ja mitä tulee koulutukseen ja koulutuslupaukseen, hallitus tekee historialliset panostukset koulutukseen — miljardi tutkimukseen ja tuotekehitykseen vaalikauden aikana, 200 miljoonaa perusopetukseen. Se oli keskeistä vaaleissa, minkä mekin sanoimme ja mihin hallitus on sitoutunut. Koulutukseen panostetaan kaiken sen keskellä, että me joudumme laittamaan paljon rahaa sosiaali- ja terveyspalveluihin ja puolustukseen. Samaan aikaan huolehditaan tulevaisuudesta.